

**POŽIADAVKY NA ODÔVODNENIE PRÍKAZU NA
ODPOČÚVANIE A ZÁZNAM TELEKOMUNIKAČNEJ
PREVÁDZKY Z POHLADU JUDIKATÚRY NAJVYŠŠÍCH
SÚDNYCH AUTORÍT SLOVENSKEJ REPUBLIKY
A JUDIKATÚRY SÚDNEHO DVORA EÚ**

**REQUIREMENTS FOR JUSTIFICATION OF A WIRETAP
ORDER FROM THE PERSPECTIVE OF THE
JURISPRUDENCE OF THE HIGHEST JUDICIAL
AUTHORITIES OF THE SLOVAK REPUBLIC AND THE
JURISPRUDENCE OF THE COURT OF JUSTICE OF THE EU**

Dušan Lovich¹

<https://doi.org/10.33542/SIC2024-1-10>

ABSTRAKT

Článok sa venuje problematike využívania informačno-technických prostriedkov so zameraním na požiadavku odôvodnenia príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Autor v článku sumarizuje súčasnú vnútroštátnu právnu úpravu Slovenskej republiky v oblasti využívania informačno-technických prostriedkov a následne uvádza požiadavky na odôvodnenie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky z pohľadu súčasnej judikatúry najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky. Tieto ďalej analyzuje a komparuje s aktuálnou rozhodovacou činnosťou Súdneho dvora EÚ. Autor v článku poukazuje na osobitosti dotknutej právnej úpravy Slovenskej republiky vo vzťahu k úniiovému právu a zamýšľa sa nad významom a potrebou individualizovaného odôvodnenia príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky.

ABSTRACT

This Article deals with the issue of the use of the information technology means for wiretapping, focusing specifically on the requirement for justification of the wiretap order. Further in the Article, author summarizes the current legislation of the Slovak Republic governing the use of the information technology means and subsequently presents the requirements for the justification of the wiretap order in the light of the current jurisprudence of the highest judicial authorities of the Slovak Republic. These requirements are further analyzed and compared to the most current decisions of the Court of Justice of the EU. The author points out to the specifics of the particular legislation of the Slovak Republic in relation to the EU law and ponder the reason and need for an individualized justification of the wiretap order.

I. ÚVOD

Európska únia je kreovaná na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti a rešpektovania ľudských práv a základných slobôd, ktoré vo svojom súhrne predstavujú základné princípy právneho štátu, garantované Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zároveň vyplývajú z ústavných tradícií, spoločných pre

¹ JUDr., Paneurópska vysoká škola práva, Fakulta práva, Bratislava, Slovenská republika
Pan-European University, Faculty of Law, Bratislava, Slovak republic..

všetky členské štáty Európskej únie.² Tieto základné demokraticko-právne hodnoty sú zjednocujúcou premennou všetkých členských štátov a z pohľadu ich významu a dôležitosti sú vyjadrené v primárnych prameňoch úniového práva.³

Právny štát a jeho princípy sú elementárnou hodnotou Európskej únie. Súdny dvor Európskej únie vo svojej rozhodovacej činnosti definuje právny štát ako zdroj zásad, ktoré sa bez výnimky uplatňujú v podmienkach právneho systému Európskej únie a ktoré sú v plnej miere vymáhateľné súdnou cestou.⁴ Vychádzajúc z aplikačnej praxe Súdneho dvora EÚ možno pod tieto všeobecnoprávne zásady subsumovať najmä zásadu zákonnosti⁵, právnej istoty⁶, rovnosti pred zákonom⁷, nezávislého a účinného súdneho prieskumu⁸, nezávislosti súdov⁹ a zásadu zákazu svojvoľných výkonných právomocí¹⁰.

Pod jeden z najzávažnejších zásahov do sféry súkromia osôb zo strany orgánov verejnej moci bezpochyby patrí využívanie informačno-technických prostriedkov voči jednotlivcom, ktoré z tohto dôvodu predpokladá splnenie prísnych požiadaviek, kreovaných najmä rozhodovacou činnosťou Európskeho súdu pre ľudské práva¹¹ a v podmienkach Slovenskej republiky najvyššími súdnymi autoritami.¹²

Jedným z dlhodobá a celosvetovo využívaných informačno-technických prostriedkov je odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, pri ktorom v súčasnosti vystupuje do popredia otázka odôvodnenia rozhodnutia súdu, ktorým súd na podklade návrhu oprávnenej osoby povolí využívanie tohto druhu informačno-technického prostriedku voči konkrétnej osobe.¹³

Aký je súčasný judikatórny vývoj požiadaviek na odôvodnenie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v podmienkach vnútroštátneho práva Slovenskej republiky? Je aktuálna rozhodovacia činnosť Súdneho dvora Európskej únie aplikovateľná v podmienkach slovenského vnútroštátneho práva? Možno považovať rozhodnutie, povoľujúce odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, neobsahujúce individualizované odôvodnenie, za súladné s úniovým právom a ak áno, ako takéto rozhodnutie interpretovať a aký vplyv by v konečnom dôsledku mala absencia odôvodnenia na preskúmateľnosť

² BOGDANDI, A. *Fundamentals on Defending European Values*. [online]. 2019. [cit. 2023-12-26] Dostupné na internete <<https://verfassungsblog.de/fundamentals-on-defending-european-values/>>.

³ Ako vyplýva z Článku 2 Zmluvy o Európskej únii: „Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.“

⁴ HILLION, C. *Overseeing the rule of law in the European Union*. [online]. 2026. [cit. 2023-10-07] Dostupné na internete <https://www.sieps.se/en/publications/2016/overseeing-the-rule-of-law-in-the-european-union-legal-mandate-and-means-20161epa/Sieps_2016_1_epa>.

⁵ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 29.04.2002, Vec C-496/99, Komisia Európskych spoločenstiev ca CAS Succhi di Frutta SpA, bod 63.

⁶ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 12.11.1981, Vec C-212-217/80, Amministrazione delle finanze dello Stato ca Srl Meridionale Industria Salumi, bod 10.

⁷ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 14.09.2010, Vec C-550/07 P, Akzo Nobel Chemicals a Akros Chemicals ca Európska Komisia, bod 54.

⁸ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 03.10.2013, Vec C-583/11 P, Inuit Tapiriit Kanatami a i. ca Parlament a Rada, bod 91.; Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 29.06.2010, Vec C-550/09, E a F, bod 44.; Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 25.07.2002, Vec C-50/00, Unión de Pequeños Agricultores ca Rada Európy, body 38 a 39.

⁹ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010, Vec C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH ca Spolková republika Nemecko, bod 58.

¹⁰ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 21.09.1989, v spojených Veciach 46/87 a 227/88, Hoechst AG ca Komisia Európskych spoločenstiev, bod 19.

¹¹ HAXHIRAJ, A. *Role of the European Union in Applying the Principles of Subsidiarity and Proportionality*. [online]. 2013 [cit. 2023-10-07] In *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 2(8), s. 417. Dostupné na internete <<https://www.richtmann.org/journal/index.php/ajis/article/view/752>>.

¹² VAŠKO, A. *Dokazovanie v trestnom konaní – Úvahy de lege ferenda* [online]. 2021. [cit. 2023-10-07] Dostupné na internete <<https://www.prf.umb.sk/app/cmsSiteAttachment.php?ID=7197>>.

¹³ KAPLAN, H., MATTEO, J., SILLET R., RICE, A. *The History and Law of Wiretapping*. [online]. 2012. [cit. 2023-12-25] Dostupné na internete <https://www.americanbar.org/content/dam/aba/publications/litigation_news/29-1-history-and-law-of-wiretapping.pdf>.

rozhodnutia? Cieľom článku je zodpovedať vyššie uvedené otázky a zamyslieť sa nad zmyslom a významom individualizovaného odôvodnenia tohto špecifického druhu rozhodnutia.

II. INFORMAČNO-TECHNICKÉ PROSTRIEDKY V PRÁVNOM PORIADKU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Platná a účinná právna úprava používania informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“) v podmienkach Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) je (s prihliadnutím na relevantné rozhodnutia Európskych orgánov ochrany práva) úpravou štandardnou a porovnateľnou s právnou úpravou v prevažnej väčšine krajín Európskeho spoločenstva.

Je pochopiteľné a zároveň aj celkom legitímne, že v závislosti od národných tradícií jednotlivých členských krajín Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a rôznych foriem aplikácie vnútroštátneho práva existujú určité odchýlky pri používaní ITP, ktoré možno vnímať a identifikovať v aplikačnej praxi jednotlivých krajín. Tieto sú následne predmetom zjednocujúceho rozhodovania už uvedených orgánov ochrany práva, predovšetkým Európskeho súdu pre ľudské práva.

V podmienkach právneho poriadku SR zákonodarca rozlišuje používanie ITP v dvoch právnych režimoch a to v trestnom konaní podľa príslušných ustanovení zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „TP“) alebo mimo trestného konania podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) (ďalej len „ZoOS“).

V podmienkach trestného konania možno ITP charakterizovať ako osobité, špecifické, ofenzívne a spravodajským spôsobom vykonávané trestno-procesné inštitúty, ktoré majú v trestnom konaní povahu dôkazných prostriedkov. Účelom používania ITP je možné získanie informácií, slúžiacich ako dôkaz v trestnom konaní, pri dodržaní všetkých zákonných podmienok a predpokladov ich použitia. Utajený spôsob ich použitia sleduje získanie informácií, ktoré budú vykazovať určitý stupeň vierohodnosti a objektívnosti.¹⁴ Použitie ITP totiž častokrát predstavuje jediný nástroj, ktorým možno získať dôležité informácie pri plnení úloh ako Policajného zboru, tak aj ostatných subjektov oprávnených na ich použitie, na úseku kontroly kriminality a bezpečnosti štátu.¹⁵

Zákonodarca osobitne definuje ITP, ktorých použitie prichádza do úvahy mimo trestného konania v ust. §2 ods. 1 písm. a), b), c) ZoOS¹⁶ a aj keď v rámci definície ITP podľa ZoOS výslovne nespomína zásah do základných ľudských práv a slobôd, v druhej vete ust. §3 ods. 1 ZoOS uvádza, že ich použitím sa môže základné právo alebo sloboda obmedziť len v nevyhnutnom rozsahu a nie dlhšie, ako je to nevyhnutné na dosiahnutie zákonom uznaného cieľa, na ktorý slúži. V rámci ust. §2 ods. 2 ZoOS zákonodarca zveruje právomoc použitia ITP do rúk vybraným orgánom verejnej moci a to Policajnému zboru, Slovenskej informačnej službe, Vojenskému spravodajstvu, Železničnej polícii, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Colnej správe.¹⁷

Možno uzavrieť, že v obidvoch právnych režimoch, v ktorých môže dôjsť k využitiu ITP v intenciách vnútroštátneho práva SR ide o totožný inštitút získavania dôkazov z pohľadu jeho zmyslu a účelu. Najzásadnejší rozdiel však možno identifikovať z pohľadu procesného práva a to v úlohe prokurátora a na ňu nadväzujúcej špecifickej rozhodovacej činnosti súdu, procesným výsledkom ktorej je príkaz ako procesný výstup súdu pre účely zákonného využitia konkrétneho ITP voči konkrétnej osobe.

¹⁴ ZÁHORA, J. (ed.): *Informačno-technické prostriedky v trestnom konaní – možnosti a perspektívy*. Praha: Leges, 2019, s. 9.

¹⁵ Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.07.2012, sp. zn.: I. ÚS 354/2012.

¹⁶ Ust. §2 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) ZoOS.

¹⁷ V zmysle ust. §2 ods. 2 ZoOS: „*Informačno-technické prostriedky môže používať Policajný zbor, Slovenská informačná služba, Vojenské spravodajstvo, Zbor väzenskej a justičnej stráže a Colná správa v rozsahu podľa osobitných predpisov.*“

Na rozdiel od trestného konania predpokladá využitie ITP mimo neho, v súlade s príslušnými ustanoveniami ZoOS, súhlas zákonného sudcu príslušného krajského súdu za predpokladu, ak nejde o vec patriacu do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu.¹⁸

Zákonodarca teda pri využití ITP v trestnom konaní upravuje konkrétnu úlohu prokurátora, ktorý má nezastupiteľné miesto z pohľadu jeho právomoci pre účely podania návrhu súdu na vydanie príkazu na využitie ITP, kým v podmienkach ZoOS prokurátor z pohľadu potreby podania takéhoto návrhu neingeruje.¹⁹

Bez ohľadu na právny režim, podľa ktorého sú ITP v konkrétnom prípade využívané, je bezpodmienečne nevyhnutné splniť základné podmienky a to: podaný návrh spĺňa náležitosti stanovené TP alebo ZoOS; príkaz alebo súhlas na použitie ITP je riadne odôvodnený, obsahuje všetky stanovené náležitosti a bol vydaný príslušným súdom a sudcom; použitie ITP bolo vykonané v súlade s vydaným príkazom a dôkaz získaný použitím ITP je použiteľný v trestnom konaní z hľadiska kvality, obsahu a úplnosti.²⁰

III. POŽIADAVKY NA ODÔVODNENIE PRÍKAZU A SÚHLASU NA ODPOČÚVANIE A ZÁZNAM TELEKOMUNIKAČNEJ PREVÁDZKY V JUDIKATÚRE ÚSTAVNÉHO A NAJvyššieho SÚDU

Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky má povahu rozhodnutia *sui generis* (t. j. rozhodnutia svojho druhu), z pohľadu formy súdneho rozhodnutia nejde o uznesenie. Z tohto dôvodu nie je možné podať proti príkazu riadny opravný prostriedok a dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa právnej ochrany pred všeobecným súdom v rámci inštančného postupu.²¹

Všeobecný súd nemá právomoc preskúmať oprávnenosť vydania takéhoto príkazu a to z dôvodu, že príkaz je právoplatným rozhodnutím, ktorým je súd viazaný. Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky je však spôsobilým predmetom sťažnosti, o ktorej je oprávnený rozhodovať Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“).²²

Od tohto režimu procesnej obrany proti príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky je potrebné odlišovať možnosti obrany v prípadoch, kedy má byť záznam telekomunikačnej prevádzky použitý ako dôkaz v trestnom konaní, kde osoba, ktorej telefonický rozhovor bol odpočúvaný, má priestor namietat' zákonnosť tohto dôkazu a z toho vyplývajúcu nepoužiteľnosť zadováženého dôkazu v trestnom konaní.²³

Potrebu riadneho odôvodnenia príkazu alebo súhlasu na použitie ITP akcentuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd SR, za súčasného poukázania na potrebu

¹⁸ V zmysle ust. § 4a ods. 1 ZoOS: „Na rozhodovanie o použití informačno-technických prostriedkov podľa tohto zákona je vecne príslušný krajský súd; to neplatí, ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu.“ Podľa ust. § 4a ods. 2 ZoOS: „Na rozhodovanie o súhlase na použitie informačno-technických prostriedkov podľa odseku 1 je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má sídlo žiadateľ o vydanie súhlasu na ich použitie alebo jeho organizačný útvar; alebo krajský súd, v ktorého obvode sa nachádza objekt Zboru väzenskej a justičnej stráže, ak sa majú použiť informačno-technické prostriedky v tomto objekte.“

¹⁹ ROSKOVÁNYI, K. *Existujú dostatočné záruky pre ochranu ľudských práv v zmysle čl. 8 Európskeho dohovoru pri aplikácii § 114 Tr. Por.?* [online]. 2023. [cit. 2023-10-15] Dostupné na internete <<http://www.pravnelisty.sk/clanky/a1254-existuju-dostatočne-zaruky-pre-ochranu-ludskych-prav-v-zmysle-cl-8-europskeho-dohovoru-pri-aplikácii-114-tr-por>>.

²⁰ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.08.2019, sp. zn.: 5Tdo/22/2019.

²¹ ČENTĚŠ, J., LAZAREVA, N. Legalita, legitimita a proporcionalita odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky. In *Zborník z celoštátnej konferencie s medzinárodnou účasťou s názvom „Aktuálne otázky trestného zákonodarstva“*. Bratislava : Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, 2012. s. 183.

²² Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.06.2006, sp. zn.: I. ÚS 274/2005; Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2013, sp. zn.: II. ÚS 7/2013.

²³ ČENTĚŠ, J., LAZAREVA, N. Legalita, legitimita a proporcionalita odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky. In *Zborník z celoštátnej konferencie s medzinárodnou účasťou s názvom „Aktuálne otázky trestného zákonodarstva“*. Bratislava : Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, 2012. s. 183.

rešpektovania všetkých obligatórnych náležitostí príkazu²⁴, právomoci a príslušnosti konkrétneho súdu a sudcu.²⁵

Najvyššie súdne authority zároveň v rámci rozhodovacej činnosti uzatvárajú, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky možno vydať iba pri dôvodnom predpoklade, že budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie v zmysle ust. § 119 ods. 1 písm. a) až písm. c) TP²⁶ za predpokladu, ak sú podstatné pre trestné konanie.²⁷

V judikatúre z r. 2009 ÚS SR opätovne poukazuje na doktrínu štrasburských orgánov z pohľadu legality, legitimity a proporcionality zásahu do práva na súkromie a zároveň zdôrazňuje, že iba samotná existencia právneho základu pre rozhodnutie o zásahu do práva na súkromie nezbavuje všeobecný súd povinnosti rešpektovať pri svojom rozhodovaní normy vyššej právnej sily. ÚS SR v Náleze zo dňa 04.02.2009, sp. zn.: I. ÚS 117/2007 uzatvára, že príkaz na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky vydaný podľa TP, ako aj rozhodnutie podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, musia byť riadne odôvodnené.²⁸

Z uvedeného vyplýva, že najvyššie súdne authority SR sú v zhode v otázke požiadavky na existenciu odôvodnenia pri oboch formách súdnych rozhodnutí, ktorými sa umožňuje využitie ITP v podobe odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky.

ÚS SR sa však vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberal aj kvalitatívnou otázkou odôvodnenia príkazu na odpočúvanie a rozsahom takéhoto odôvodnenia, kde v Uznesení zo dňa 11.07.2012, sp. zn.: I. ÚS 354/2012 konštatuje, že samotný rozsah odôvodnenia súhlasu je potrebné posudzovať z hľadiska účelu jeho vydania, ktorým je získanie informácií významných pre trestné konanie, pričom stačí „dôvodne predpokladať“, že týmto spôsobom budú získané skutočnosti významné pre trestné konanie, čím je determinovaná obsahová stránka rozhodnutia.²⁹

Reštriktívny pohľad na odôvodnenie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky prináša rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý konštatuje neprípustnosť získavania informácií o tom, či sa odpočúvaná osoba dopustila protiprávneho konania, prostredníctvom povoleného odpočúvania s tým záverom, že takýto poznatok musí vydaniu príkazu k odpočúvaniu predchádzať a musí pochádzať zo spoľahlivého zdroja.³⁰

Účelom inštitútu odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky nikdy nie je preventívne zisťovanie skutočností, ktoré by potenciálne mohli byť významnými pre trestné konanie v nejakej veci, ale existenciou dôvodného predpokladu podmienené zistenie konkrétnych skutočností významných pre konkrétne trestné konanie.³¹

Vecné odôvodnenie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky je mimoriadne dôležité a to nie len z pohľadu preskúmateľnosti tohto druhu súdneho rozhodnutia, ale aj z pohľadu prípadnej obhajoby dotknutej osoby, ktorá musí mať možnosť podrobiť

²⁴ V zmysle ust. § 115 ods. 3 TP: „Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sa musí vydať písomne a odôvodniť aj skutkovými okolnosťami, a to osobitne na každú účastnícku stanicu alebo zariadenie. V príkaze musí byť určená účastnícka stanica alebo zariadenie a osoba, ak je známa, ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky týka, a čas, po ktorý sa bude odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonávať. Čas odpočúvania a záznamu môže trvať najviac šesť mesiacov. Tento čas môže v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie predĺžiť vždy o ďalšie dva mesiace, a to aj opakovane. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky robí príslušný útvar Policajného zboru.“

²⁵ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.08.2019, sp. zn.: 5Tdo/22/2019.

²⁶ V zmysle ust. § 119 ods. 1 písm. a) až písm. c) TP: „V trestnom konaní treba dokazovať najmä a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu, kto tento skutok spáchal a z akých pohnutí, závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania.“

²⁷ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.02.2014, sp. zn.: 3Tdo/4/2014, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.06.2006, sp. zn.: I. ÚS 274/2005.

²⁸ Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 04.02.2009, sp. zn.: I. ÚS 117/2007.

²⁹ Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.07.2012, sp. zn.: I. ÚS 354/2012.

³⁰ Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27.05.2020, sp. zn.: 4Pzo/9/2020.

³¹ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.11.2017, sp. zn.: 4To/2/2016.

prieskumu dôvodnosť vydania príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a splnenie všetkých zákonných predpokladov na jeho vydanie, ako aj konanie, ktoré vydaniu takéhoto príkazu predchádzalo.

Relevantná a konkrétna vysvetľujúca argumentácia ohľadom otázky, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre takýto zásah do práva na súkromie, obsiahnutá v odôvodnení príkazu opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti, je *conditio sine qua non* preskúmateľnosti príkazu a to aj z pohľadu ustálenej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR.³²

Dostatočné odôvodnenie možno zároveň považovať za nevyhnutný predpoklad dôveryhodnosti výkonu súdnictva z pohľadu verejnosti a zároveň je predpokladom na ďalšie súdne preskúmanie zákonnosti odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky³³.

IV. ODÔVODNENIE PRÍKAZU NA ODPOČÚVANIE A ZÁZNAM TELEKOMUNIKAČNEJ PREVÁDZKY V ROZHODOVACEJ ČINNOSTI SÚDNEHO DVORA EÚ

V ostatnom období sa do pozornosti odbornej verejnosti dostal Rozsudok Súdneho dvora EÚ (ďalej len „SD EÚ“) (tretia komora) zo dňa 16.02.2023 vo veci C-349/21, HYA a i., v rámci ktorého sa SD EÚ podrobnejšie zaoberal otázkou odôvodnenia súdneho príkazu na odpočúvanie z pohľadu únieového práva.³⁴

SD EÚ totiž v dotknutom rozhodnutí naznačuje, že nie je v rozpore s právom EÚ, pokiaľ príkaz súdu, ktorým súd na podklade žiadosti orgánov činných v trestnom konaní povolí využívanie ITP, nie je odôvodnený. SD EÚ však takúto možnosť pripúšťa výlučne za situácie, kedy je odôvodnená samotná žiadosť oprávnenej osoby na vydanie takéhoto príkazu a z tejto vyplýva splnenie všetkých obligatórnych zákonných požiadaviek na vydanie príkazu súdu a zároveň je takáto žiadosť o povolenie využitia ITP následne sprístupnená osobe, proti ktorej bolo použitie osobitných vyšetrovacích postupov povolené.³⁵

SD EÚ za takejto situácie aprobuje procesný postup, kedy súd schváli využitie ITP na podklade vopred pripraveného textu bez individualizovaného odôvodnenia, pričom rozhodujúci bude výrok rozhodnutia a dôvody jeho vydania, ktoré možno jednoznačne vyvodit' zo žiadosti oprávnenej osoby o jeho vydanie.³⁶

Pre plnohodnotnú a komplexnú interpretáciu právnych viet predmetného rozhodnutia sa žiada uviesť, že dôvodom predloženia prejudiciálnych otázok zo strany (v tomto prípade) bulharského súdu neboli pochybnosti o súlade vnútroštátnej právnej úpravy Bulharskej republiky s právom EÚ, ale aplikačná prax bulharských súdov pozostávajúca z vydávania rozhodnutí, povoľujúcich odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, majúcich formu vopred pripraveného formátu bez toho, aby obsahovali konkrétne a individualizované odôvodnenie. Práve v tejto aplikačnej praxi vzhliadol vnútroštátny súd potenciálny rozpor s čl.

³² Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.06.2006, sp. zn.: I. ÚS 274/2005; Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2013, sp. zn.: II. ÚS 7/2013.

³³ ČENTĚŠ, J., KURILOVSKÁ, L., ŠIMOVČEK, I. BURDA, E. a kol. *Trestný poriadok I. § 1 – 195*. Bratislava : C. H. Beck, 2021, s. 620.

³⁴ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 16.02.2023, Vec C-349/21, HYA a i.

³⁵ MARTUCCI, F. Personal data: The Court of Justice of the European Union interprets the ePrivacy Directive to mean that it does not preclude a national practice whereby judicial decisions authorize the use of special intelligence techniques following a reasoned and detailed request from criminal authorities (HYA, IP, DD, ZI, SS). In *Concurrences N° 2-2023, Art. N° 112654, s. 148-149* [online]. 2023. [cit. 2023-12-28 Dostupné na internete <<https://www.concurrences.com/en/review/issues/no-2-2023/chroniques/personal-data-the-court-of-justice-of-the-european-union-interprets-the>>.

³⁶ ŠAMKO, P. *Súdny dvor EÚ: Príkaz súdu na odpočúvanie bez odôvodnenia nemusí byť v rozpore s právom EÚ*. [online]. 2023. [cit. 2023-10-22] Dostupné na internete <<http://www.pravnelisty.sk/rozhodnutia/a1199-sudny-dvor-eu-prikaz-sudu-na-odpocuvanie-bez-odovodnenia-nemusi-byt-v-rozpore-s-pravom-eu>>.

47 Charty, upravujúcim právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces³⁷, čo bolo dôvodom pre iniciáciu konania o prejudiciálnej otázke pred SD EÚ.³⁸

SD EÚ najprv posudzoval, či z ustanovení Smernice 2002/58 skutočne možno vyabstrahovať rigidnú povinnosť odôvodniť tento druh súdneho rozhodnutia.³⁹ V článku 15 ods. 1 Smernice 2002/58 je totiž upravená výnimka z vyššie uvedenej zásady, umožňujúca členským štátom prijať legislatívne opatrenia obmedzujúce zásadu dôvernosti za predpokladu, ak takéto obmedzenie predstavuje nevyhnutné, vhodné a primerané opatrenie v demokratickej spoločnosti na zabránenie, vyšetrovanie a odhaľovanie trestných činov.⁴⁰

Výsledkom implementácie čl. 15 ods. 1 Smernice 2002/58 do právneho poriadku Bulharskej republiky je možnosť obmedziť, resp. zasiahnuť do práva na ochranu dôvernosti správ a údajov o prenose dát prenášaných pomocou verejnej telekomunikačnej siete prostredníctvom súdneho rozhodnutia, rešpektujúceho požiadavky čl. 47 Charty.

Ako vyplýva z aktuálneho Rozsudku SD EÚ, podľa právneho názoru SD EÚ je možné považovať aj rozhodnutie, neobsahujúce konkrétne a individualizované odôvodnenie, za súladné s úniovým právom v prípade existencie riadneho odôvodnenia obsiahnutého v žiadosti oprávnenej osoby, na podklade ktorého možno za pomoci križového čítania tejto žiadosti a následného súdneho rozhodnutia ľahko a jednoznačne vyvodiť presné dôvody, na podklade ktorých súd rozhodol o povolení využitia ITP.⁴¹

SD EÚ však jednoznačne neuviedol, či konkrétna prax bulharských orgánov tejto požiadavke zodpovedá, ale toto posúdenie ponechal vnútroštátnemu súdu. Tomuto zároveň odporučil, aby pri posudzovaní skúmal, či dotknuté osoby a súd overujúci zákonnosť povolenia mali prístup nielen k rozhodnutiu o povolení na odpočúvanie a k žiadosti na jeho vydanie, ako aj skutočnosť, či križovým čítaním obidvoch dokumentov je možné ľahko a jednoznačne identifikovať dôvody, pre ktoré bolo toto povolenie udelené a dĺžku jeho platnosti.⁴²

Aktuálne rozhodnutie SD EÚ tak určitým spôsobom modifikuje a konkretizuje dovtedajšie judikátorne závery s konklúziou, že rozhodnutie povoliujúce využitie ITP môže byť právne perfektné aj za predpokladu, ak samo o sebe neobsahuje individualizované a vecné

³⁷ V zmysle čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces): „Každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti.“

³⁸ JÁNOŠÍKOVÁ, J. Ako odôvodniť súdne povolenie odpočúvania telefonického komunikácie (z judikatúry SD EÚ). In *Bulletin slovenskej advokácie*. [online]. 2023. [cit. 2023-10-22] Dostupné na internete <<https://info.sak.sk/bulletin/ako-odvodnit-sudne-povolenie-odpocuvania-telefonnej-komunikacie-z-judikatury-sd-eu>>.

³⁹ V zmysle čl. 5 Smernice 2002/58: „Členské štáty vnútroštátnymi právnymi predpismi zabezpečia dôvernosť správ a príslušných prevádzkových dát prenášaných pomocou verejnej komunikačnej siete a verejne dostupných elektronických komunikačných sietí. Zakážu najmä počúvanie, odpočúvanie a iné druhy narušovania alebo dohľadu nad správami a príslušnými prevádzkovými dátami zo strany iných osôb než sú užívatelia bez súhlasu príslušných užívateľov, pokiaľ to nie je zákonne oprávnené v súlade s článkom 15 ods. 1. Tento odsek nebráni technickému uloženiu, ak je to potrebné s cieľom prenosu správy, bez vplyvu na princíp dôvernosti.“

⁴⁰ V zmysle čl. 15 ods. 1 Smernice 2002/58: „Členské štáty môžu prijať legislatívne opatrenia na obmedzenie rozsahu práv a povinností uvedených v článku 5, článku 6, článku 8 ods. 1, 2, 3 a 4 a článku 9 tejto smernice, ak také obmedzenie predstavuje nevyhnutné, vhodné a primerané opatrenie v demokratickej spoločnosti na zabezpečenie národnej bezpečnosti (t. j. bezpečnosti štátu), obrany, verejnej bezpečnosti a na zabránenie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov alebo neoprávnené používanie elektronického komunikačného systému podľa článku 13 ods. 1 smernice 95/46/ES. Na tento účel členské štáty môžu, medzi iným, prijať legislatívne opatrenia umožňujúce zadržanie údajov na limitované obdobie, oprávnené z dôvodov stanovených v tomto odseku. Všetky opatrenia uvedené v tomto odseku musia byť v súlade so všeobecnými princípmi práva občianstva vrátane tých, ktoré sú uvedené v článku 6 ods. 1 a 2 Zmluvy o Európskej únii.“

⁴¹ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 16.02.2023 vo veci C-349/21, HYA a i.

⁴² JÁNOŠÍKOVÁ, J. Ako odôvodniť súdne povolenie odpočúvania telefonického komunikácie (z judikatúry SD EÚ). In *Bulletin slovenskej advokácie*. [online]. 2023. [cit. 2023-10-24] Dostupné na internete <<https://info.sak.sk/bulletin/ako-odvodnit-sudne-povolenie-odpocuvania-telefonnej-komunikacie-z-judikatury-sd-eu>>.

odôvodnenie, avšak takéto odôvodnenie možno vyvodit' z krížového čítania súdneho rozhodnutia a návrhu oprávnenej osoby, ktorá sa domáhala jeho vydania.⁴³

V. KOMPARÁCIA JUDIKATÓRNYCH ZÁVEROV NAJvyšších SÚDNYCH AUTORÍT SLOVENSKEJ REPUBLIKY A AKTUÁLNEJ JUDIKATÚRY SÚDNEHO DVORA EÚ V OTÁZKE ODÔVODNENIA PRÍKAZU NA ODPOČÚVANIE A ZÁZNAM TELEKOMUNIKAČNEJ PREVÁDZKY

Pri porovnaní judikatórnych záverov najvyšších súdnych autorít SR a SD EÚ, na ktoré bolo poukazované v predchádzajúcich častiach článku možno konštatovať, že na prvý pohľad pristupujú slovenské súdy k otázke potreby odôvodnenia rozhodnutia, ktorým sa povoľuje využívanie ITP, konzervatívnejšie čo vychádza z platnej a účinnej vnútroštátnej právnej úpravy SR.

Slovenské právne predpisy sú v tomto smere prísnejšie ako právo EÚ, keďže zákonodarca *expressis verbis* vyžaduje, aby príkaz alebo súhlas súdu týkajúci sa využívania ITP, či už na podklade TP alebo ZoOS odôvodnenie obsahoval, pričom toto odôvodnenie nesmie byť iba formálne.⁴⁴

V prípade rozhodnutia SD EÚ vo veci C-349/21, HYA a i. však nebolo meritom veci posudzovanie súladu vnútroštátnej bulharskej právnej úpravy s úniovým právom, keďže možno konštatovať, že bulharská právna úprava zásahov do zásady dôvernosti správ a príslušných údajov o prenose dát je plne súladná s požiadavkami Smernice 2002/58 a Charty. Problematický bol práve spôsob realizácie povinnosti odôvodniť predmetný druh súdneho rozhodnutia.⁴⁵

V podmienkach SR však existuje stabilná aplikačná prax, v zmysle ktorej predstavuje odôvodnenie rozhodnutia, ktorým súd povoľuje voči konkrétnej osobe použitie ITP v podobe odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky, obligatórnu náležitosť takéhoto rozhodnutia, ktorá zakladá možnosť jeho neskoršieho prieskumu.⁴⁶

Aktuálna judikatúra SD EÚ prináša odlišný pohľad na splnenie požiadavky odôvodnenia takéhoto druhu súdneho rozhodnutia a to cez prizmu krížového čítania rozhodnutia so žiadosťou oprávnenej osoby o jeho vydanie, ktorá musí byť dotknutej osobe sprístupnená. Z pohľadu pozitívnej právnej úpravy SR by však bol takýto aplikačný postup *contra legem* a odporoval by ustálenej súdnej praxi.

Faktom však ostáva, že jedným zo základných predpokladov definície právneho štátu je požiadavka, aby štátna moc, prostredníctvom všeobecne záväzných právnych predpisov dôsledne chránila slobodu a práva občanov. *Conditio sine qua non* právneho štátu je podriaďiť vzťahy medzi občanmi a štátom princípu „*limited government*“, t. j. princípu sebaobmedzenia štátnej moci právom a podriadenia samotného štátu zákonom, ktoré sám vydáva a zároveň je nimi sám viazaný.⁴⁷

⁴³ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.11.2020, v spojených Veciach C-225/19 a C-226/19, R.N.N.S. a K.A. ca Minister Van Buitenlandse Zaken.

⁴⁴ ŠAMKO, P. *Súdny dvor EÚ: Príkaz súdu na odpočúvanie bez odôvodnenia nemusí byť v rozpore s právom EÚ*. [online]. 2023. [cit. 2023-10-24] Dostupné na internete <<http://www.pravnelisty.sk/rozhodnutia/a1199-sudny-dvor-eu-prikaz-sudu-na-odpocuvanie-bez-odovodnenia-nemusi-byt-v-rozpore-s-pravom-eu>>.

⁴⁵ JÁNOŠÍKOVÁ, J. Ako odôvodniť súdne povolenie odpočúvania telefonické komunikácie (z judikatúry SD EÚ). In *Bulletin slovenskej advokácie*. [online]. 2023. [cit. 2023-10-24] Dostupné na internete <<https://info.sak.sk/bulletin/ako-odvodnit-sudne-povolenie-odpocuvania-telefonnej-komunikacie-z-judikatury-sd-eu>>.

⁴⁶ Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.06.2006, sp. zn.: I. ÚS 274/2005; Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 04.02.2009, sp. zn.: I. ÚS 117/2007; Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.03.2008, sp. zn.: III. ÚS 80/2008; Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.07.2009, sp. zn.: I. ÚS 28/2009; Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.04.2009, sp. zn.: IV. ÚS 121/2009.

⁴⁷ KANÁRIK, I. *Forma Vlády v Slovenskej republike (Ústavné postavenie a vzájomné vzťahy najvyšších ústavných orgánov –súčasný stav, perspektívy)* [online]. 2009. [cit. 2023-10-07] Dostupné na internete <<https://www.judikaty.info/document/article/2259>>.

Zásahy do práva na súkromie sa v zmysle judikatúry vykladajú v určitej logickej postupnosti, kedy sa skúma, či daný skutkový stav možno *ratione materiae* považovať za súčasť práva na súkromie. Po kladnej odpovedi je potrebné skúmať, či bol zásah legálny, legitímny a napokon, či bol proporcionálny. Ak sa dospeje k negatívnej odpovedi pri niektorej z týchto otázok, ďalej sa už v skúmaní problematiky nepokračuje.⁴⁸

V tejto súvislosti je možné polemizovať s aktuálnym rozhodovacím modelom SD EÚ, keďže pri absencii vecného a individualizovaného odôvodnenia zo strany súdu sa dotknutá osoba nemôže oboznámiť s myšlienkovými pochodmi súdu, spôsobom hodnotenia dôkazov, skutkovými zisteniami a vyvodenými právnymi závermi takým spôsobom, aby predmetné rozhodnutie ako výsledok určitého stupňa rozhodovacej činnosti bolo jasné, zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené tak, aby dotknutá osoba nemusela hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov, ale aby sa mohla s prijatými závermi stotožniť ako s logickým záverom poznania nie len právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých tieto právne závery vychádzajú.⁴⁹

Dotknutá osoba sa síce v rámci predpokladaného krížového čítania oboznámi s odôvodnením žiadosti o vydanie súdneho rozhodnutia, avšak myšlienkové pochody a hodnotiaci činnosť súdu ostávajú dotknutej osobe neznáme. Táto by bola nútená akceptovať a prijať skutočnosť, že konajúci súd sa stotožnil s odôvodnením obsiahnutým v žiadosti a teda vydaním samotného rozhodnutia dospel k záveru, že všetky zákonom stanovené požiadavky pre účely povolenia využitia ITP boli splnené.

Je nepochybné, že takýto rozhodovací model by podstatne zjednodušil a urýchlil proces vydávania tohto druhu súdnych rozhodnutí *sui generis* z pohľadu konajúcich súdov, no na druhú stranu nemožno opomenúť možné negatívne dôsledky vo vzťahu k následnej preskúmateľnosti rozhodnutí.

Autor článku zastáva názor, že v prípadoch, kedy dochádza k tak závažnému zásahu do práva jednotlivca na ochranu jeho súkromia, ako je tomu pri využití ITP zo strany orgánov verejnej moci, je legitímne požadovať od štátu predloženie náležitého odôvodnenia tohto zásahu a to aj s ohľadom na test legality, legitimity a proporcionality, ktoré by nemalo byť obsiahnuté iba v žiadosti oprávnenej osoby, ale aj v súdnom rozhodnutí. Následne je na dotknutej osobe, ktorá sa spravidla neskôr ocitá v procesnom postavení obvineného alebo obžalovaného, či a aké možnosti procesnej obrany voči využitiu ITP zvolí. Každopádne by dotknutá osoba mala mať k dispozícii kompletný a zrozumiteľný informačný základ pre účely prípadného spochybnenia tohto postupu a zásahu do jej súkromia zo strany orgánov verejnej moci, prípadne spochybnenia zákonnosti získavania dôkazov, t. j. výsledkov využitia ITP pokiaľ sa tak rozhodne v rámci následnej taktiky obhajoby v trestnom konaní.

De lege ferenda bude zaujímavé sledovať vývoj vnútroštátnej právnej úpravy členských štátov a aplikačnú prax vnútroštátnych súdov členských štátov v otázke odôvodnenia príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a to aj v kontexte aktuálnej rozhodovacej činnosti SD EÚ.

Súčasná judikatúra SD EÚ môže bezpochyby priniesť zjednodušenie a zefektívnenie procesu využívania ITP z pohľadu rozhodovacej činnosti zainteresovaných štátnych orgánov. Táto by však podľa názoru autora nemala byť na úkor preskúmateľnosti rozhodnutia, ktorým sa povoľuje využívanie ITP a to najmä z pohľadu závažnosti a právnych dôsledkov, ktoré takýto zásah do práva na ochranu súkromia jednotlivca znamenajú.

⁴⁸ ČENTĚŠ, J., LAZAREVA, N. Legalita, legitimita a proporcionalita odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky. In *Zborník z celoštátnej konferencie s medzinárodnou účasťou s názvom „Aktuálne otázky trestného zákonodarstva“*. Bratislava : Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, 2012. s. 183.

⁴⁹ K tomu napr. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2008, sp. zn.: III. ÚS 311/2007.

VI. ZÁVER

Niet pochýb o tom, že odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky možno už z podstaty veci považovať za výrazný zásah do práva na súkromie fyzickej osoby, pri ktorom je na mieste vyžadovať, aby bol náležite skúmaný z pohľadu základných kritérií, vychádzajúcich z doktríny štrasburských orgánov ochrany práva, ktorými sú legalita, legitimita a proporcionalita takéhoto zásahu. V podmienkach právneho poriadku SR by sa mal výsledok takéhoto skúmania premietnuť do individualizovaného a zrozumiteľného vecného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktorým sa využitie tohto druhu ITP povoľuje.⁵⁰

Kým judikatúra najvyšších súdnych autorít SR považuje individualizované odôvodnenie tohto druhu súdneho rozhodnutia za esenciálnu súčasť výsledku rozhodovacej činnosti súdu a nevyhnutný predpoklad možnosti jej následného preskúmania a použitia takto zadovážených dôkazov v ďalšej fáze konania, súčasné rozhodnutie SD EÚ prináša odlišný pohľad a v kontexte úniového práva pripúšťa, že rozhodnutie súdu, ktorým sa povoľuje odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky, nemusí obsahovať za splnenia vymedzených podmienok individualizované odôvodnenie.

Niet pochýb o tom, že rozhodovacia činnosť a aplikačná prax vnútroštátnych súdov členských krajín v rámci sudcovskej tvorby práva formuje a dotvára nastolenú problematiku potreby a rozsahu odôvodnenia dotknutého druhu súdneho rozhodnutia, k čomu nevyhnutne pristupuje otázka súladu tejto rozhodovacej činnosti s úniovým právom, ktorou sa zaoberá aj SD EÚ v súčasnej judikatúre, na ktorú bolo poukázané v tomto článku.

Ďalší vývoj judikatórnych záverov vnútroštátnych súdov členských krajín a Európskych orgánov ochrany práva, prípadne zmeny v dotknutých vnútroštátnych právnych úpravách členských krajín z pohľadu *de lege ferenda* ukážu, či sa bude otázka potreby individualizovaného odôvodnenia tohto osobitného druhu súdneho rozhodnutia posudzovať reštriktívne a to spôsobom, aký dnes aplikujú súdne autority SR, alebo extenzívne v intenciách poslednej rozhodovacej činnosti SD EÚ, ktorá za splnenia vymedzených podmienok pripúšťa právnu perfektnosť tohto druhu súdneho rozhodnutia aj pri absencii individualizovaného odôvodnenia.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, informačno-technické prostriedky, odôvodnenie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky.

KEY WORDS

Wiretap order, information technology means, justification of the wiretap order.

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. BOGDANDI, A. *Fundamentals on Defending European Values*. [online]. 2019. [cit. 2023-12-26]. DOI: <https://doi.org/10.17176/20191112-153757-0>. Dostupné na internete <<https://verfassungsblog.de/fundamentals-on-defending-european-values/>>
2. ČENTĚŠ, J., KURILOVSKÁ, L., ŠIMOVČEK, I. BURDA, E. a kol. *Trestný poriadok I. § 1 – 195*. Bratislava : C. H. Beck, 2021, 2568 s., ISBN 978-80-896-0388-6
3. ČENTĚŠ, J., LAZAREVA, N. Legalita, legitimita a proporcionalita odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky. In *Zborník z celoštátnej konferencie s medzinárodnou účasťou s názvom „Aktuálne otázky trestného zákonodarstva“*. Bratislava : Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, 2012, ISBN 978-80-89447-63-3, s. 183-189

⁵⁰ ČERVÍNEK, Z. Legitimita, proporcionalita, a doktrína vyloučených dôvodů. In *Právnik 7/2021*. [online]. 2021. [cit. 2023-12-26] Dostupné na internete <https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/pravnik/issues/2021/7/1_Cervinek_491-509_7_2021.pdf>.

4. ČERVÍNEK, Z. Legitimita, proporcionalita, a doktrína vyloučených důvodů. In *Právník* 7/2021. [online]. 2021. [cit. 2023-12-26] Dostupné na internete <https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/pravnik/issues/2021/7/1_Cervinek_491-509_7_2021.pdf>
5. GROUSSOT, X., PECH, L., PETURSSON, G. *The Scope of Application of Fundamental Rights on Member States' Action: In Search of Certainty in EU Adjudication*. [online]. 2011. [cit. 2023-12-27] DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.1936473>. Dostupné na internete <http://www.era-comm.eu/charter_of_fundamental_rights/kiosk/pdf/EU_Adjudication.pdf>
6. HAXHIRAJ, A. Role of the European Union in Applying the Principles of Subsidiarity and Proportionality. [online]. 2013. [cit. 2023-10-07] In *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 2(8), s. 417. DOI: <https://doi.org/10.5901/ajis.2013.v2n8p417>. Dostupné na internete <<https://www.richtmann.org/journal/index.php/ajis/article/view/752>>
7. HILLION, C. *Overseeing the rule of law in the European Union*. [online]. 2016. [cit. 2023-10-07] DOI: <https://doi.org/10.1017/cbo9781316258774.005> Dostupné na internete <https://www.sieps.se/en/publications/2016/overseeing-the-rule-of-law-in-the-european-union-legal-mandate-and-means-20161epa/Sieps_2016_1_epa>
8. JÁNOŠÍKOVÁ, J. Ako odôvodniť súdne povolenie odpočúvania telefonnickej komunikácie (z judikatúry SD EÚ). In *Bulletin slovenskej advokácie*. [online]. 2023. [cit. 2023-10-22], [cit. 2023-10-24], Dostupné na internete <<https://info.sak.sk/bulletin/ako-odovodnit-sudne-povolenie-odpocuvania-telefonnej-komunikacie-z-judikatury-sd-eu>>
9. KANÁRIK, I. *Forma Vlády v Slovenskej republike (Ústavné postavenie a vzájomné vzťahy najvyšších ústavných orgánov – súčasný stav, perspektívy)* [online]. 2009. [cit. 2023-10-07] Dostupné na internete <<https://www.judikaty.info/document/article/2259>>
10. KAPLAN, H., MATTEO, J., SILLET R., RICE, A. *The History and Law of Wiretapping*. [online]. 2012. [cit. 2023-12-25] Dostupné na internete https://www.americanbar.org/content/dam/aba/publications/litigation_news/29-1-history-and-law-of-wiretapping.pdf
11. MARTUCCI, F. Personal data: The Court of Justice of the European Union interprets the ePrivacy Directive to mean that it does not preclude a national practice whereby judicial decisions authorize the use of special intelligence techniques following a reasoned and detailed request from criminal authorities (HYA, IP, DD, ZI, SS). In *Concurrences* N° 2-2023, Art. N° 112654, s. 148-149 [online]. 2023. [cit. 2023-12-28] Dostupné na internete <<https://www.concurrences.com/en/review/issues/no-2-2023/chroniques/personal-data-the-court-of-justice-of-the-european-union-interprets-the>>
12. ROSKOVÁNYI, K. *Existujú dostatočné záruky pre ochranu ľudských práv v zmysle čl. 8 Európskeho dohovoru pri aplikácii § 114 Tr. Por.?* [online]. 2023. [cit. 2023-10-15] Dostupné na internete <<http://www.pravnelisty.sk/clanky/a1254-existuju-dostatočne-zaruky-pre-ochranu-ludskych-prav-v-zmysle-cl-8-europskeho-dohovoru-pri-aplikacii-114-tr-por>>
13. ŠAMKO, P. *Súdny dvor EÚ: Príkaz súdu na odpočúvanie bez odôvodnenia nemusí byť v rozpore s právom EÚ*. [online]. 2023. [cit. 2023-10-22], [cit. 2023-10-24], Dostupné na internete <<http://www.pravnelisty.sk/rozhodnutia/a1199-sudny-dvor-eu-prikaz-sudu-na-odpocuvanie-bez-odovodnenia-nemusi-byt-v-rozpore-s-pravom-eu>>
14. VAŠKO, A. *Dokazovanie v trestnom konaní – Úvahy de lege ferenda* [online]. 2021. [cit. 2023-10-07]. DOI: <https://doi.org/10.24040/pros.07.05.2021.svp.295-307>.

Dostupné na internete
<<https://www.prf.umb.sk/app/cmsSiteAttachment.php?ID=7197>>

15. ZÁHORA, J. (ed.): *Informačno-technické prostriedky v trestnom konaní – možnosti a perspektívy*. Praha: Leges, 2019, ISBN 978-80-7502-363-6

ZOZNAM SÚDNYCH ROZHODNUTÍ

1. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 29.04.2002, Vec C-496/99, Komisia Európskych spoločenstiev ca CAS Succhi di Frutta SpA
2. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 12.11.1981, Vec C-212-217/80, Amministrazione delle finanze dello Stato ca Srl Meridionale Industria Salumi
3. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 14.09.2010, Vec C-550/07 P, Akzo Nobel Chemicals a Akcros Chemicals ca Európska Komisia
4. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 03.10.2013, Vec C-583/11 P, Inuit Tapiriit Kanatami a i. ca Parlament a Rada
5. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 29.06.2010, Vec C-550/09, E a F
6. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 25.07.2002, Vec C-50/00, Unión de Pequeños Agricultores ca Rada Európy
7. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010, Vec C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH ca Spolková republika Nemecko
8. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 21.09.1989, v spojených Veciach 46/87 a 227/88, Hoechst AG ca Komisia Európskych spoločenstiev
9. Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.07.2012, sp. zn.: I. ÚS 354/2012
10. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.08.2019, sp. zn.: 5Tdo/22/2019
11. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.06.2006, sp. zn.: I. ÚS 274/2005
12. Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2013, sp. zn.: II. ÚS 7/2013
13. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.02.2014, sp. zn.: 3Tdo/4/2014
14. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 04.02.2009, sp. zn.: I. ÚS 117/2007
15. Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27.05.2020, sp. zn.: 4Pzo/9/2020
16. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.11.2017, sp. zn.: 4To/2/2016
17. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 16.02.2023, Vec C-349/21, HYA a i.
18. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.11.2020, v spojených Veciach C-225/19 a C-226/19, R.N.N.S. a K.A. ca Minister Van Buitenlandse Zaken
19. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.03.2008, sp. zn.: III. ÚS 80/2008
20. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.07.2009, sp. zn.: I. ÚS 28/2009
21. Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.04.2009, sp. zn.: IV. ÚS 121/2009
22. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2008, sp. zn.: III. ÚS 311/2007

KONTAKTNÉ ÚDAJE AUTORA

JUDr. Dušan Lovich

externý doktorand

Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, Ústav verejného práva

Tomášikova 20, 820 09 Bratislava

Telefónne číslo: +421905155777

E-mail: dusanlovich@gmail.com